

ETIKA

Ispitna knjižica 2

ETI IK-2 D-S015

ETI.15.HR.R.K2.12

12

Prazna Stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Esej treba imati od **500** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj ne će bodovati.

Esej obvezno napišite na list za čistopis.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Esej će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan.

Ako pogriješite u pisanju, pogriješke stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 2 prazne.

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedene tekstove. Na temelju njihove usporedbe, prema ponuđenim smjernicama, oblikujte esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Prvi tekst

Antropologija zahvaćena eutanazijskim mentalitetom ne istražuje, ne vidi i ne priznaje nikakva smisla patnji i trpljenju, kao ni životu zahvaćenom neizlječivom bolešću. Dosljedno tome, takav i tomu sličan život vrednovan je kao život bez vrijednosti i nedostojan čovjeka, pa je osuđen na uništenje. Patnja i bol, nemajući nikakva smisla, moraju biti pošto-poto uklonjene, pa i po cijenu samoga života.

(...) Filozofski gledano, život je za čovjeka temeljno, osnovno dobro, preduvjet svih drugih dobara i vrednota, kao npr. za ostvarivanje slobode, samoodređenja itd., te zavređuje i posebno poštovanje i zaštitu. Oduzeti čovjeku život znači oduzimati mu sve. Tko si i na temelju čega može takvo što prisvojiti? Uostalom, smatrati se ovlaštenim i kompetentnim odrediti kraj nekom ljudskom životu, tj. izreći posljednji i neopozivi sud o vrijednosti i smislu određenog života, o njegovoj prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, što je slučaj u odluci o eutanaziji, u najmanju je ruku preuzetno. Ako se jednom prijeđe Rubikon nepovredivosti života, koji će kriteriji biti odlučujući u donošenju odluke o vlastitom i tuđem životu?

Valentin Pozaić, *Eutanazija – smrt po vlastitu ili tuđem izboru*

Etika

Esej

Drugi tekst

(...) pripadnost vrsti *homo sapiens* ne daje biću pravo na postupanje koje je bolje od postupanja s bićem slične mentalne razine koje je pripadnik druge vrste. Također smo mogli reći – osim što se činilo preočitim da bi bilo potrebno reći – da pripadnost vrsti *homo sapiens* nije razlog da se s bićem postupa *lošije* nego s pripadnikom druge vrste. Ipak, u slučaju eutanazije to je potrebno reći. Mi ne sumnjamo da je ispravno ustrijeliti teško ozlijeđene ili bolesne životinje ukoliko su one u bolovima i njihovi izgledi za oporavak su zanemarivi. „Pustiti da priroda učini svoje”, uskratiti liječenje, ali odbiti ubiti, očito bi bilo pogrešno. Jedino nas naše neumjesno poštivanje učenja o svetosti ljudskoga života sprečava da shvatimo kako ono što je očito pogrešno učiniti konju jest jednako pogrešno učiniti novorođenčetu s invalidnošću.

(...) ovo ne znači osporavati da napuštanje tradicionalne etike svetosti života povlači vrlo mali, ali ipak konačan rizik neželjenih posljedica. Nasuprot ovome riziku moramo odvagnuti konkretnu štetu koju tradicionalna etika uzrokuje – štetu onima čiji se jad bespotrebno produžava.

Peter Singer, *Praktična etika*

Etika

Esej

Tema eseja: **Eutanazija**

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „život”, „tradicionalna etika”, „pravo na život”, „eutanazija” i „dostojanstvo života”.

1. Usporedite Pozaićevo i Singerovo poimanje vrijednosti života.
2. Objasnite kako Pozaić argumentira nepovrjedivost života.
3. Objasnite kojim argumentima Singer zagovara ispravnost postupka eutanazije.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. odnosa prema smrti u nekim drugim kulturama
2. etičkoga kodeksa koji liječniku zabranjuje eutanaziju.

List za čistopis

7

List za čistopis

8

List za čistopis

9

List za čistopis

10

List za čistopis

11

Prazna stranica

